

Motion

1976/77:354

av herr Wästberg i Stockholm om rätten till pensionsgrundande inkomst vid reducerad förtidspension

Så här skriver Carin Johansson, kurator på Reumatikerföreningen i Stockholm, i ett brev till den statliga pensionskommittén:

"Jag är 29 år, rörelsehindrad på grund av reumatisk sjukdom. Blev sjuk vid fjorton års ålder. Fick helt sjukbidrag vid sjutton år. Tidsbegränsat studiebidrag utgick från sjutton till tjugosju års ålder (hela min studietid). Efter socionomexamen 1973 erhöll jag min nuvarande tjänst som kurator, halvtid. Försäkringskassan omprövade då min situation. I samråd mellan läkare och undertecknad beslöt försäkringskassan att halv förtidspension skulle utgå. Halvtidsarbete orkar jag med och det har fungerat mycket bra under de närmare tre år som jag arbetat. Halvtidstjänst plus halv förtidspension kan teoretiskt sett bli min situation i cirka trettiofem år. Det horribla med detta förhållande är att min halvtidstjänst ej är pensionsgrundande. Blir jag sjuk-skriven så är min sjukpenning i motsats till vad som gäller för andra ej heller pensionsgrundande. Den dag jag erhåller ålderspension inträffar följande ekonomiska försämring: jag får ingen ATP trots att jag arbetat i cirka trettio år. Dessutom försvinner halva pensionstillskottet."

Carin Johanssons skildring speglar en lucka i lagen.

I lagen om allmän försäkring, kap. 11, § 1, andra stycket, uppräknas de fall då pensionsgrundande inkomst enligt lagens nuvarande lydelse inte skall beräknas. Undantagna är nu bl. a. de som uppbär "förtidspension eller hel ålderspension". Ordet "hel" före ålderspension tillkom när lagen om delpension trädde i kraft, vilket innebär att den som får delpension får tillgodoräkna sig pensionsgrundande inkomst inte bara på återstående inkomst av arbete och tjänst utan även pensionsgrundande inkomst på utgående delpension. Pensionsgrundande inkomst räknas också på utgående sjukpenning.

Mot denna bakgrund är det en uppenbar orättvisa att den som har partiell förtidspension inte alls får tillgodoräkna sig pensionspoäng för den inkomst av tjänst som han eller hon kan få. Lika orättvist är att den som har partiell förtidspension inte får räkna pensionsgrundande inkomst på den sjukpenning som eventuellt utgår.

Den som har partiell förtidspension och inkomst av tjänst bör rimligen även ha rätt att tillgodoräkna sig pensionsgrundande inkomst både för sin inkomst

av tjänst och för utgaende sjukpenning.

Om den ovan nämnda lagtexten ändras så att framför ordet förtidspension sättes ordet "hel", skulle detta medföra att den ovan beskrivna orättvisan skulle bortfalla.

Hårdast drabbade av nuvarande regler är de förtidspensionärer som erhållit sjukbidrag/förtidspension i unga år. De får även vid halvtidsarbete ingen ATP när de ålderspensioneras och förlorar samtidigt hälften av pensions-tillskottet.

Självfallet hör denna fråga – liksom alla andra frågor som berör pensioner – hemma i den sittande pensionskommitténs arbete. Det rör sig här dock om en stark orättvisa som drabbar en minoritetsgrupp i kläm. Riksdagen bör därför vidta åtgärder redan innan pensionskommitténs betänkande fram-lagts.

Yrkande

Jag yrkar

att riksdagen med ändring av gällande lag ger kapital 11, § 1, andra stycket i lagen om allmän försäkring följande lydelse:

För varje år, varunder någon varit försäkrad enligt 1 kap. 3 § första eller andra stycket skall för honom enligt vad nedan sägs beräknas pensionsgrundande inkomst på grundval av hans inkomst av anställning och inkomst för annat förvärvsarbete under året. Sådan beräkning skall icke göras för år före det år då den försäkrade uppnår sexton års ålder, ej heller för år då den försäkrade avlidit eller för år efter det då han fyllt sextiofem år eller för tidigare år varunder han åtnjutit hel ålderspension eller *hel* förtidspension enligt denna lag.

Stockholm den 20 januari 1977

OLLE WÄSTBERG (fp)

i Stockholm